

Asia: VN/34059/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Viite: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista

MTK-Etelä-Pohjanmaa kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi lukiolain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain, oppivelvollisuuslain, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta. Lausunrossamme keskitymme lähinnä maatalousalan koulutukseen.

Toisen asteen koulutukseen liittyvien muutosten esitetään tulevan voimaan nopealla aikataululla. Vertailuvuodet ovat vain kaksi edellistä vuotta. Luonnonvara-alalla joitakin ammatti- ja erikoisammattitutkintoja järjestetään jopa harvemmin kuin joka toinen vuosi.

Koulutuksen nykyisen rahoitusmallin toiminnasta ja toteutuneista kustannuksista tarvitaan tarkempaa ja pitempiäaikaista seurantatietoa. Uudistus tulee siirtää kokonaisvaltaiseen ja huolellisempaan valmisteluun seuraavalle hallituskaudelle.

MTK-Etelä-Pohjanmaa vaatii, että ammatillisen koulutuksen kehittämistä tulee tarkastella kokonaisuutena. Rahoitusmallien tulee tunnistaa lisääntyvä tarve jatkuvalla oppimiselle. Uudistuksella ei saa heikentää jatkuvaa oppimista tukevaa koulutustarjontaa eikä yli 20-vuotiaiden mahdollisuuksia kehittää ja uudistaa omaa osaamistaan. Tarvitaankin laajempi kokonaiskäsitys toisen asteen koulutuksen kehittämistarpeista. MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että koulutuksen suunnittelun tulisi olla pitkäjänteistä ja ottaa huomioon myös työmarkkinoiden ja yritysten tarpeet

Lausunnolla olevassa esityksessä oppivelvolliset ja jatkuvan oppimisen opiskelijat erotettaisiin omiksi rahoitukselliseksi kokonaisuudeksi. Tämä johtaisi koulutuksen järjestäjän hallinnollisen taakan lisääntymiseen. Luonnonvara-ala on erikoisala, jossa oppivelvolliset ja aikuisopiskelijat suorittavat monia opintoja samoilla oppitunneilla ja tästä syystä kulujen jaottelemine on hankalaa.

MTK-Etelä-Pohjanmaa katsoo, että koulutusuudistuksissa uskotaan liikaa opiskelijoiden itseohjautuvuuteen ja omatoimisuuteen. Koulutuksessa tulee olla tarvittavat resurssit myös aikuisopiskelijoiden ohjaamiseen ja opettamiseen. Painopisteen siirtämistä liikaa omatoimisuuteen ja etäopiskeluun on vältettävä. Itseohjautuvuus voi olla aikuiselle haasteellista, saati sitten peruskoulun päättäneelle. Ammatillisessa koulutuksessa lähiopetus on äärimmäisen tärkeää, kuten myös opintoihin kuuluvat käytännön harjoittelutkin. Harjoittelun hyödyllisyyden ja tekemällä oppimisen ratkaisee ohjauksen laatu.

Lausunnolla olevassa esityksessä tuodaan esille digitaalisuuden antamat mahdollisuudet oppimisympäristön kehittämiseen ja opintovalintojen monipuolistamiseen. MTK-Etelä-Pohjanmaa pitää tätä tärkeänä, mutta muistuttaa, että digitaaliset ratkaisut eivät saa olla ainoa muoto. Perusasioiden oppimisessa tarvitaan maataloussektorilla myös käytännön tekemistä.

MTK-Etelä-Pohjanmaa haluaa kiinnittää huomiota haasteeseen, joka liittyy rahoituksen tutkintopainotteisuuteen. Jos opiskelija siirtyy toiselle koulutuksen järjestäjälle ja suorittaa siellä tutkinnon, alkuperäinen oppilaitos ei saa rahoitusta jo suoritetuista opinnoista ollenkaan. Tämä luo paineita siihen, että oppilaitos ei tue opiskelijoita riittävästi hakemaan sellaista koulutusta, joka olisi opiskelijalle mahdollisesti soveltuvampaa ja paremmin motivoivaa. MTK-Etelä-Pohjanmaa pyytää myös kiinnittämään huomiota opiskelijoiden valmiuksiin peruskoulun päättyessä. Hyväkään ammatillinen koulutus ei pysty korvaamaan aikaisempia oppimispuutteita.

Riina Kaistila, järjestöagrologi

Yrjö Ojaniemi, toiminnanjohtaja

MTK-Etelä-Pohjanmaa

Ojaniemi Yrjö
MTK-Etelä-Pohjanmaa ry